

A felvetett észrevételekre, javaslatokra adott kormányzati válaszok

1)

A Tanács véleményében felhívja a figyelmet arra, hogy a Stabilitási törvény hatályos 4. § (2) bekezdése szerinti ún. adósságképlet (amely szerint az államadósság növekedési üteme nem haladhatja meg a költségvetési évre várható infláció és bruttó hazai termék reál növekedési üteme felének a különbségét) szerinti előírások nem teljesülnek, így javasolja a törvény módosítását az államháztartás stabilitásával és a gazdasági növekedés fenntarthatóságával összhangban. Mindazonáltal az államadósság csökkenésére vonatkozó, Alaptörvényben foglalt előírást megvalósíthatónak találta, és elköteleződést látott az adósság 2018-ig történő 70%-os szint alá csökkentésében.

A Kormány kezdeményezni fogja a stabilitási törvény módosítását az adósságképletre vonatkozóan annak érdekében, hogy a gazdasági növekedést erőteljesebben támogató költségvetési politika valósuljon meg az államadósság csökkentése mellett. Ezzel még a költségvetési törvényjavaslat zárószavazása előtt megteremti a Tanács által is szükségesnek tartott összhangot, így a Költségvetési Tanács a zárószavazás előtt már a módosított szabályok ismeretében hozhatja meg döntését a költségvetés jóváhagyásáról.

2)

A Tanács állítása szerint az uniós forrásból megkezdett programok hazai forrásokból történő befejezése több mint 300 milliárd forinttal terheli a 2016. évi költségvetést.

Ezzel kapcsolatban szükséges felhívni a figyelmet arra, hogy a 2007-2013-as programok kapcsán 2016-ra betervezett 323 milliárd forintnyi kiadás nem az uniós forrásból megkezdett programok hazai forrásokból történő befejezését szolgálja, és nem jelenti az uniós módszertan szerinti hiány ilyen mértékű romlását. Az Európai Unió által társfinanszírozott programok esetében a 2007-2013-as programozási időszak forrásait 2015. december 31-ig kell kifizetni a szállítók részére. Utófinanszírozott projektek esetén a kedvezményezettek részére a kifizetéseket a költségvetésből azonban még a 2016. évben is lehet teljesíteni. A költségvetésben szereplő ezen összegre uniós bevételt eredményeszemléletben el lehet számolni, a vonatkozó közösségi szabályok értelmében azonban az utolsó 5% kifizetését a Bizottság csak a programok zárását követően folyósítja.

3)

A Tanács véleménye szerint a Tervezetben a legjelentősebb kockázat, hogy az „egyéb értékesítési és hasznosítási bevételek” előirányzata nincs alátámasztva, ezért egyetért azzal a rendelkezéssel, mely szerint a bevételek realizálásakor kezdődjenek el az abból finanszírozandó beruházások.

Az állami vagyongazdálkodásból származó, nagy összegű bevétel tervezése figyelemmel van az értékesíthető vagyonelemek és a piaci tendenciák felmérésére. A bevétel változatlanul a Beruházási Alapban is szerepel, hiszen a jelentősebb nagyságrendű, piaci értékesítési, hasznosítási ügyletek szükségszerűen hordoznak kockázatot, amelyet azonban a hozzájuk rendelt beruházási tételek a törvényi szinten rögzített visszafogásának lehetősége kezelni képes.

4)

A Tanács helyesnek tartotta, hogy a Tervezetben – az előző évihez képest – jelentősen nagyobb az Országvédelmi Alap előirányzata. Mindezek mellett kezdeményezte, hogy a hiánycél biztonságos tarthatósága érdekében a véleményében megfogalmazott kockázatok fedezetére magasabb tartalék kerüljön megképzésre.

A Kormány a KT e véleményét is megfontolva az Országvédelmi Alap előirányzatát 100 milliárd forintra megemelte a korábbi 70 milliárd forintról.

5)

A Tanács negatív kockázatot látott a személyi jövedelemadó előirányzatnál, mivel ez a bevétel a bér- és keresettömeg-változást meghaladóan növekszik, és a társasági adó előirányzatnál az adatok bizonytalansága miatt jelentkezik kockázat (a Tanács mindazonáltal az előirányzatokat teljesíthetőnek minősítette).

A Kormány nem tartja kockázatosnak a személyi jövedelemadó előirányzatát a következő miatt: a bruttó bér és kereset növekedése az adókedvezménnyel még nem csökkentett adóalapot növeli. Mivel az adóból igénybe vehető kedvezmény fix összegű, a kedvezménnyel nem csökkentett adóalap a bér- és keresettömeg növekedésével változik, míg a kedvezmények szinten maradnak. Ezért lehetséges, hogy a kedvezménnyel csökkentett adóalap és az adóbevétel nagyobb mértékben nő, mint a bruttó bér.

A társasági adó előirányzatnál egyrészt a korábbi évek eredményét kell figyelembe venni az év során fizetendő adóelőlegeknél, másrészt az adott évi várható nominális GDP növekedés hatását az adófeltöltésnél. A bankok által fizetett társasági adó számításánál a deviza elszámolások – viszonylag jól becsülhető – hatása figyelembevételre került.

A Költségvetési Tanácsnak átadott tervezet és a benyújtott törvényjavaslat közötti eltérések

Az április 30-ai átadás óta több olyan adat is napvilágot látott, részleteiben is ismertté vált (április havi végleges pénzforgalmi teljesülése a központi alrendszer bevételeinek és kiadásainak, friss ipari termelési, építőipari növekedési és külkereskedelmi adatok, a 2015. I. negyedévi GDP adat, stb.), amely megalapozottan módot adott egyes bevételi előirányzatok megemelésére.

A személyi jövedelemadó, a szociális hozzájárulási adó, valamint a járulék bevételek kapcsán az április végi átadás óta váltak megismerhetővé a 2015. év I. negyedévének feldolgozott havi járulék bevallási adatai, tekintettel arra, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal a március hónapról szóló bevallási adatokat április végén dolgozza fel és május elején küldi meg a Nemzetgazdasági Minisztérium részére.

A bevallások alapján a nemzetgazdaságban a korábbiakban feltételezettnél erőteljesebb bérdinamika mutatható ki, melynek háttérében a munkaerőpiac fehéredése állhat, összefüggésben az egykulcsos adó bevezetésének középtávú hatásaival, illetve az online pénztárgépek bevezetése miatt a kereskedelmi szektor fehéredésének a legális foglalkoztatásra gyakorolt kedvező hatásával. A 2015. évi személyi jövedelemadó prognózis megemelésének

bázishatásként a 2016. évi tervszám 10 milliárd forinttal került megemelésre, míg a szociális hozzájárulási adó és járulék előirányzatai összesített emelésének összege 15 milliárd forint.

Az általános forgalmi adó 2016. évi előirányzata 22 milliárd forinttal került megemelésre, tekintettel arra, hogy korábban a tervezésben a pontos szabályozási koncepció hiányára nem lett figyelembe véve az online pénztárgépek kiterjesztésének hatása. A törvényjavaslat benyújtásakor e koncepció azonban már számszerűsíthető fázisba került.

Végül – kisebb egyéb bevételi oldali módosítások mellett – 22 milliárd forinttal megemelésre került az egyéb értékesítési és hasznosítási bevétel előirányzata, ami új, az állami vagyon gyarapítását szolgáló célokra szolgál fedezetül.

Az elsősorban tehát a gazdaság és foglalkoztatás fehéredésének köszönhetően megnövelt bevételi előirányzatok lehetőséget teremtettek arra, hogy a 2,0%-os uniós módszertan szerinti hiány változatlanul hagyása és mellett egyrészt megemelésre kerüljön a tartalékoló szolgáló Országvédelmi Alap előirányzata 30 milliárd forinttal, másrészt a törvényjavaslat mintegy 45 milliárd forint összegben új közérdekű célokra tartalmazzon kiadási előirányzatot. Javult emellett a kölcsönügyletek elszámolása miatt közel 5 milliárd forinttal a hazai és uniós költségvetési hiány kapcsolatát megteremtő ún. ESA-híd.